

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

265

Vragen van de leden **Arib** en **Servaes** (beiden PvdA) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *de arrestatie van journalist Ali Anouzla in Rabat, Marokko* (ingezonden 25 september 2013).

Antwoord van minister **Timmermans** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 18 oktober 2013)

Vraag 1

Kunt u het bericht bevestigen dat de Marokkaanse autoriteiten op dinsdag 17 september de journalist Ali Anouzla arresteerden in zijn huis in Rabat (Marokko)¹, vermoedelijk omdat hij een bericht publiceerde waarin een link was opgenomen naar een video van al- Qaida in the Islamic Magreb (AQIM), getiteld «Marocco: Kingdom of corruption and despotism»?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Is het waar dat Ali Anouzla nog niet is aangeklaagd, maar hem mogelijk strafbare feiten ten laste worden gelegd op basis van de anti-terrorismedetwetgeving in Marokko, die bekritiseerd wordt door organisaties – waaronder Amnesty International – vanwege het feit dat de anti-terrorismedetwet de rechten van verdachten onvoldoende waarborgt? Wat is uw oordeel over de betreffende Marokkaanse anti-terrorismedetwet?

Antwoord 2

Op 24 september jl. is Anouzla voorgeleid aan de rechter-commissaris, waar hij is aangeklaagd voor «materiële steun, apologie en aanzetten tot uitvoering van terroristische activiteiten» op basis van de Marokkaanse anti-terrorismedetwet.

De anti-terrorismedetwetgeving op basis waarvan Anouzla is gearresteerd is in werking getreden na de terroristische aanslagen in Casablanca in 2003. Volgens de Marokkaanse autoriteiten zijn er sindsdien 133 terroristische cellen ontmanteld en 266 geplande terroristische aanslagen voorkomen. Marokko heeft in reactie op kritiek van o.m. mensenrechtenorganisaties

¹ <http://www.amnesty.org/en/news/morocco-ali-anouzla-arrest-2013-09-18>
<http://en.rsrf.org/morocco-moroccan-authorities-urged-to-23-09-2013,45207.html>

aangegeven dat het land in lijn handelt met de internationale verdragen en dat verdachten toegang tot advocaten hebben. Nederland steunt de Marokkaanse strijd tegen terrorisme, maar vindt ook dat internationale mensenrechtenstandaarden daarbij gewaarborgd moeten zijn. Waar nodig stelt Nederland daarom zaken in EU en VN verband aan de orde.

Vraag 3

Staat de arrestatie van Ali Anouzla op zichzelf of past deze arrestatie binnen een bredere context van intimidatie van journalisten door de autoriteiten van Marokko en de beperking van persvrijheid in dit land? Betreft het hier een incident of is eerder sprake van arrestaties van journalisten in Marokko? Zo ja, bent u voornemens het gebrek aan persvrijheid in Marokko zo spoedig mogelijk met uw Marokkaanse ambtsgenoot te bespreken?

Antwoord 3

De media in Marokko kunnen over in het algemeen in redelijke vrijheid hun werk doen. Niettemin gelden politiek gevoelige onderwerpen als het Koningshuis, de Westelijke Sahara en de Islam vaak als taboe en komen juridische procedures tegen journalisten voor. Nederland en de EU volgen de situatie in Marokko op dit terrein en bespreken het onderwerp in de dialoog tussen EU en Marokko in het kader van het Europees Nabuurschapsbeleid. De zaak Anouzla heeft een specifieke invalshoek, want moet tevens worden bezien in het kader van de Marokkaanse strijd tegen de verspreiding van extremisme en terrorisme. In de AQIM video worden Marokkaanse jongeren opgeroepen om aanslagen in Marokko te plegen. Wat zwaar weegt is dat de website van Anouzla geen uitdrukkelijke afstand nam van de boodschap in de video. Ook verwijderde die site de video niet, in tegenstelling tot de Spaanse krant El Pais waar de videolink oorspronkelijk vandaan kwam. De weging of er hier sprake is van strafbare feiten in het kader van de terrorismewet of dat dit binnen het recht op vrije meningsuiting valt, is nu aan de Marokkaanse rechter.

Vraag 4

Heeft u contact gehad met de Marokkaanse autoriteiten over de arrestatie van Ali Anouzla? Zo ja, wat zijn de uitkomsten van dit overleg geweest? Zo nee, bent u voornemens contact op te nemen met de Marokkaanse autoriteiten en te pleiten voor zo spoedig mogelijke vrijlating van Ali Anouzla?

Antwoord 4

Nederland volgt deze zaak nauwlettend, maar zal zich niet mengen in een lopende rechtszaak. Anouzla wordt door drie advocaten vertegenwoordigd en de Marokkaanse Procureur-Generaal heeft in een communiqué aangegeven dat alle rechten van de verdachte zoals vastgelegd in nationale wetgeving en internationale conventies zijn gegarandeerd. Ook wordt de zaak nauwlettend gevolgd door Marokkaanse NGO's en de Marokkaanse media. Niettemin zijn er nog steeds veel onduidelijkheden over het verdere proces. Nederland heeft deze zaak daarom inmiddels met andere Europese partners besproken. Indien in het vervolg van deze zaak daartoe aanleiding bestaat, zal Nederland ervoor pleiten dat deze zaak in Europees verband met de Marokkaanse autoriteiten wordt besproken.

Vraag 5

Deelt u de mening dat het democratiseringsproces in Marokko zeer fragiel is en dat persvrijheid voorwaardelijk is voor versterking van het democratiseringsproces in het land? Zo ja, kan Nederland een meer intensieve bijdrage leveren aan versterking van het democratiseringsproces in Marokko, en met name de verbetering van persvrijheid, bijvoorbeeld door middel van kennisoverdracht, scholing en de uitwisseling van experts?

Antwoord 5

Marokko bevindt zich sinds het aantreden van Koning Mohammed VI in 1999 in een gestaag proces van politieke, maatschappelijke en economische hervormingen. Ook de mensenrechtensituatie is sterk verbeterd. Toch zijn er in de praktijk ook zorgen, bijvoorbeeld op het gebied van persvrijheid. Persvrijheid is een belangrijk onderdeel van verdere democratisering. Dit

onderwerp is daarom ook onderdeel van de politieke dialoog tussen EU en Marokko.

Nederland levert een actieve bijdrage ter bevordering van het democratiseringsproces en de bevordering van de mensenrechtensituatie in Marokko. In het kader van het Matra-Zuid programma draagt Nederland bijvoorbeeld bij aan de training van onder meer advocaten, aanklagers en rechters op het gebied van wetgeving en justitiële hervormingen. In een *government to government* project wordt momenteel door de Nederlandse Dienst Justitiële Inrichtingen samengewerkt met de Marokkaanse autoriteiten ter bevordering van mensenrechtenmonitoring in het gevangeniswezen. Daarnaast werkt Nederland vanuit het Mensenrechtenfonds samen met lokale partners in projecten ter bevordering van de positie van vrouwen, mensenrechtenonderwijs aan studenten en docenten en het tegengaan van corruptie.

Op het terrein van journalistiek heeft Nederland in 2011–2012 een project ondersteund op het gebied van onderzoeksjournalistiek. Momenteel wordt met een Marokkaanse NGO gewerkt aan een project gericht op journalisten en studenten journalistiek. Ook ondersteunt Nederland activiteiten van Radio Nederland Wereldomroep in Marokko ter bevordering van de vrijheid van meningsvorming- en uiting en geeft het een bijdrage aan een cursus in veilig en ethisch verslaggeven voor (burger)journalisten in de MENA-regio (Tunesië, Egypte, Irak en Marokko).